

עפ"ג 10516/04/17 - י א נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פלייליים
לפני כב' השופטים: י' נועם - סגן נשיא, ר' פרידמן-פלדמן וא' אברבנאל

עפ"ג 10516-04-17 י א נ' מדינת ישראל

י א

המערער

על-ידי ב"כ עו"ד שמעון כהן

נגד

מדינת ישראל

המשיבה

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

פסק דין

השופטת ר' פרידמן-פלדמן:

1. לפנינו ערעור על גזר-דינו של בית-משפט השלום בירושלים (סגן הנשיא מ' כדורי) מיום 14.3.17, בת"פ 38100-02-16. המערער הורשע, על-פי הודאתו, בשלוש עבירות של גניבת רכב - לפי סעיף 413 לחוק העונשין תשל"ז-1977 (להלן - "**החוק**"); שתי עבירות של פריצה לרכב בכוונה לגנוב - לפי סעיף 413 סיפא לחוק; עבירה של ניסיון פריצה לרכב בכוונה לגנוב - לפי סעיפים 413 ו-25 לחוק; ושלוש עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות - לפי סעיף 415 סיפא לחוק. דינו של המערער נגזר לשנתיים מאסר בפועל (בניכוי תקופת מעצרו מיום 8.2.16 ועד ליום 4.3.16), לשני מאסרים על תנאי וכן לפיצוי המתלוננים.

ההליכים בבית-משפט קמא

2. להלן עובדות כתב-האישום המתוקן, שבהן הודה המערער:

על פי המפורט בחלק הכללי של כתב האישום המתוקן, בתאריך שאינו ידוע במדויק למאשימה, סמוך לסוף שנת 2015, החליט נאשם 1 בהליך בבית משפט קמא, תומר קנפו (להלן - "נאשם 1"; "קנפו"), ביחד עם אדם בשם מחמוד אטרש (להלן - "אטרש") (שבעניינו הוגש כתב אישום בנפרד בת"פ 38095-01-16), לקשור קשר יחד עם אחרים נוספים, במסגרתו יגנובו כולם ביחד כלי רכב בירושלים. במסגרת הקשר החליטו נאשם 1 ואטרש, כי נאשם 1 ידבר עם המערער (שהיה נאשם 2 בבית-משפט קמא), שאותו הכיר כאדם העוסק במכירת כלי רכב, ואשר במסגרת זו יש לו נגישות לכלי רכב שונים אותם יוכלו הקושרים לגנוב. נאשם 1 יצר קשר עם המערער, והציע לו להצטרף לקשירת

הקשר ולגנוב כלי רכב. נאשם 1 הסביר למערער, כי תפקידו יהיה ליצור קשר עם אנשים המעוניינים למכור את רכבם, ולטעון לפניהם בכזב כי עליו לקחת מהם את הרכב כדי להראותו ללקוח, או על מנת לבדוק את הרכב. לאחר שהרכב יהיה בחזקתו של המערער, יהיה עליו לשכפל את מפתח הרכב, לקבל מבעליו את הקוד המנטרל את קודן הרכב ולצלם את רישיון הרכב, על מנת שכתובתו של המוכר תהיה ידועה לקושרים. לאחר מכן, יהיה על המערער להעביר לנאשם 1 את מפתח הרכב, את הקוד ואת צילום רישיון הרכב. הקוד וצילום הרישיון יועברו באמצעות יישומן המסווה את זהות שולח ההודעות דרכו (להלן - "היישומן"). כל זאת על מנת שנאשם 1 יעביר את המפתח, הקוד וכתובת בעל הרכב לאטרש, אשר מצדו ידאג לגנוב את הרכב, מבלי שיידרש לפרוץ אותו ולא לעקוף את ההגנות המותקנות בו. נאשם 1 אמר למערער, כי תמורת חלקו יקבל תשלום.

לאחר שהמערער שקל את הצעתו של נאשם 1 במשך מספר דקות, הוא הביע את הסכמתו להצטרף לקושרים ולקחת חלק בקשר בהתאם לתפקידו, כפי שתואר לפניו על ידי נאשם 1. אטרש פנה לאדם בשם מחמד געאביס (להלן - "געאביס"), אשר תפקידו היה להסיע את כלי הרכב הגנובים לשטחי הרשות הפלסטינית, בתמורה לתשלום עבור כל רכב. במסגרת הקשר ובהתאם לשיטה המתוארת לעיל, גנבו נאשם 1, המערער, אטרש וגעאביס מספר כלי רכב, אותם העבירו לשטחי הרשות הפלסטינית, הכל כמפורט בשבעה אישומים; כאשר למערער מיוחסים האישומים השני עד השביעי.

בהתאם לאישום השני, כשבוע קודם ליום 15/1/2016 ובהמשך לקשר המתואר לעיל, פנה נאשם 1 למערער, ואמר לו להתעניין אצל מכר משותף, האם בנו מעוניין למכור את רכבו. המערער פנה לבעל הרכב, אמר לו בכזב כי הוא מעוניין לרכוש את רכבו, ושכנע אותו למסור לידיו את הרכב, את מפתח הרכב ואת הקוד המנטרל את הקודן. המערער נסע עם הרכב, שכפל את המפתח, שלח לנאשם 1 באמצעות היישומן את הקוד ואת צילום רישיון הרכב, החזיר את הרכב לבעליו, והעביר לנאשם 1 את מפתח הרכב. בהמשך, נאשם 1 העביר לאטרש את המפתח והקוד, ומסר לו היכן נמצא הרכב. בשעות הערב בתאריך 15/1/2016 הגיע אטרש למקום, גנב את הרכב באמצעות המפתח והקוד שהיו ברשותו, ונסע מהמקום. בתמורה שילם נאשם 1 למערער סך של 100 ₪. בעקבות גניבת הרכב שילמה חברת הביטוח לבעל הרכב תגמולי ביטוח בסך של כ-50,340 ₪. בגין מעשים אלו הורשע המערער בעבירה של גניבת רכב.

על-פי האישום השלישי, בסמוך לאותה תקופה, פנה המערער לבעל רכב מסוג פולקסווגן ג'טה, וטען בפניו בכזב כי הוא מעוניין להראות את הרכב ללקוח פוטנציאלי. בעל הרכב מסר למערער את מפתח הרכב ואת הקוד המנטרל את הקודן. המערער נסע עם הרכב, שכפל את המפתח ושלח לנאשם 1 באמצעות היישומן את הקוד ואת צילום רישיון הרכב. לאחר מכן החזיר את הרכב לבעליו, והעביר לנאשם 1 את מפתח הרכב. נאשם 1 איתר את מקום הימצאו של הרכב, לאחר שביצע מספר פעולות שאינן נוגעות למערער. בתאריך 16/1/2016 בשעות הערב, הגיע

אטרש למקום, גנב את הרכב, תוך שהשתמש במפתח ובקוד שנמסרו לו על ידי נאשם 1, והעביר אותו לאחרים. נאשם 1 ואטרש קיבלו תמורת גניבת הרכב סך 6,000 ₪ כל אחד, ומתוכם שילם נאשם 1 למערער סך של 2,000 ₪. בעקבות גניבת הרכב, שילמה חברת הביטוח תגמולי ביטוח לבעל הרכב בסכום של 94,705 ₪. בשל מעשה זה הורשע המערער בעבירה של גניבת רכב.

האישום הרביעי עניינו עבירה שבוצעה במחצית חודש ינואר 2016. נאשם 1 פנה למערער וביקש ממנו לאתר רכב מסוג "סקודה סופרב" לשם גניבתו, בשל מחירו הגבוה של רכב גנוב מסוג זה. המערער איתר באתר האינטרנט "יד 2" רכב למכירה מהסוג המבוקש, יצר קשר עם בעליו וטען לפניו בכזב כי יש לו לקוח המעוניין לרכוש את הרכב. המערער קיבל מבעל הרכב את מפתח הרכב ואת הקוד שמנטרל את קודן הרכב, נסע עם הרכב ושכפל את המפתח. במקביל, שלח לנאשם 1 באמצעות היישומון את הקוד ואת צילום רישיון הרכב. לאחר מכן החזיר המערער את הרכב לבעליו, והעביר את המפתח לנאשם 1. האחרון מסר לאטרש את המפתח, את הקוד ואת מקום הימצאו של הרכב. אטרש ניגש למקום, אך לא מצא את הרכב. לכן, ולפי בקשתו של נאשם 1, הגיע המערער למקום וזיהה את הרכב עבור אטרש. ביום 24/1/2016, הגיע אטרש למקום, גנב את הרכב באמצעות שימוש במפתח ובקוד, והעבירו לאחרים. נאשם 1 ואטרש קיבלו כל אחד סכום של 6,000 ₪ תמורת גניבת הרכב, מתוכם שילם נאשם 1 למערער סך של 2,000 ₪. בעטיים של מעשים אלו הורשע המערער בעבירה של גניבת רכב.

על-פי עובדות האישום החמישי, בסמוך ליום 24.1.16, פנה נאשם 1 למערער וביקש ממנו לאתר רכב מסוג "סקודה סופרב" לשם גניבתו. המערער איתר באתר האינטרנט "יד 2" רכב למכירה מהסוג המבוקש, יצר קשר עם בעליו, וטען לפניו בכזב כי יש לו לקוח המעוניין לרכוש את הרכב. המערער קיבל מבעל הרכב את מפתח הרכב ואת הקוד המנטרל את קודן הרכב, נסע עם הרכב ושכפל את המפתח. במקביל, שלח המערער לנאשם 1 את הקוד ואת צילום רישיון הרכב באמצעות היישומון. לאחר מכן החזיר המערער את הרכב לבעליו, והעביר את המפתח לנאשם 1. נאשם 1 מסר לאטרש את המפתח, את הקוד ואת מקום הימצאו של הרכב. ביום 27/1/2016 גנב אטרש את הרכב תוך שעשה שימוש במפתח, בקוד ובמידע שהעביר לו נאשם 1. אטרש העביר את הרכב לגעאביס, וזה מסר את הרכב לאחרים. נאשם 1 ואטרש קיבלו כל אחד סכום של 6,000 ₪ תמורת גניבת הרכב, מתוכם שילם נאשם 1 למערער סך של 2,000 ₪, ואטרש העביר לגעאביס 500 ₪. בשל מעשה זה הורשע המערער בעבירות של פריצה לרכב וקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות.

באישום השישי הורשע המערער בגין אירוע שהתרחש בסמוך ליום 1.2.16. נאשם 1 פנה למערער וביקש ממנו לאתר רכב נוסף מסוג "סקודה סופרב" לשם גניבתו. המערער איתר באתר האינטרנט "יד 2" רכב למכירה מהסוג המבוקש, יצר קשר עם בעליו וטען לפניו בכזב כי יש לו לקוח המעוניין לרכוש את הרכב. המערער קיבל מבעל הרכב

את מפתח הרכב ואת הקוד המנטרל את קודן הרכב, נסע עם הרכב ושכפל את המפתח. במקביל, שלח המערער לנאשם 1, באמצעות היישומון, את הקוד ואת צילום רישיון הרכב. לאחר מכן החזיר המערער את הרכב לבעליו, והעביר את המפתח לנאשם 1. האחרון העביר לאטרש את המפתח ואת הקוד. המערער, נאשם 1, אטרש וגעאביס ניסו לאתר את המקום בו חונה הרכב, ללא הצלחה. בעקבות פעולות נוספות שננקטו ע"י נאשם 1, אטרש וגעאביס, איתרו שני האחרונים את הרכב ביום 1/2/2016. אולם, מאחר שהבחינו בכך שהמקום מצולם, נמנעו מלגנוב אותו, ונגשו לגנוב רכב אחר, כמתואר באישום השביעי. בגין מעשה זה, הורשע המערער בעבירות של ניסיון פריצה לרכב וקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות.

על-פי האישום השביעי, החותם את כתב-האישום, בסמוך לפני 28/1/2016 פנה המערער לנאשם 1, ושאל אותו איזה רכב כדאי לגנוב. נאשם 1 השיב, כי בשוק כלי הרכב הגנובים יש ביקוש לרכב מסוג פולקסווגן טרנספורטר, וכי אם המערער ימצא רכב כזה, הוא ישלם לו 3,500 ₪ לאחר השלמת הגניבה. בעקבות זאת פנה המערער לשכנו, אשר בחזקתו רכב מסוג זה, המיועד לשימושה של אשתו הנכה, וביקש ממנו לשאול את הרכב לצורך ביצוע הובלה כלשהי. השכן הסכים לבקשת המערער, ומסר לו את מפתח הרכב ואת הקוד המנטרל את הקודן. המערער נסע עם הרכב, שכפל את המפתח, צילם את רישיון הרכב, ושלח לנאשם 1 באמצעות היישומון את הקוד ואת הצילום. לאחר מכן, החזיר המערער את הרכב לשכנו, והעביר לנאשם 1 את מפתח הרכב. המערער אמר לנאשם 1 שמדובר ברכב של נכה, וכי ברכב מספר רב של מסמכים החשובים לבעל הרכב. המערער ביקש מנאשם 1 שבזמן הגניבה המסמכים ייזרקו מחוץ לרכב, אך נאשם 1 סירב, על מנת שלא להותיר טביעות אצבעות. לאחר מכן מסר נאשם 1 לאטרש את מפתח הרכב, את הקוד ואת מקום הימצאו של הרכב. ביום 1/2/2016, ניגשו אטרש וגעאביס למקום בו חנה הרכב, זאת לאחר שכשל ניסיונם לגנוב את הרכב הנזכר באישום השישי. געאביס גנב את הרכב, באמצעות המפתח והקוד שקיבל מאטרש. במקביל, אטרש פיזר זכויות סמך למקום עמידת הרכב, על מנת להסוות את העובדה שהרכב נפרץ באמצעות מפתח וקוד גנובים. בהמשך, לאחר מרדף מסוכן ברחובות שכונת הר חומה, נעצר געאביס. בתמורה לגניבת הרכב היה המערער אמור לקבל סך של 3,500 ₪. בשל מעשים אלו הורשע המערער בעבירות של פריצה לרכב וקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות.

3. **בדין בערכאה קמא הוגש תסקיר משירות המבחן,** שבו תוארו בהרחבה נסיבות חייו של המערער. המערער היה כבן 20 בעת ביצוע העבירה. הוא רווק, בעל השכלה תורנית, מתגורר בבית אמו בירושלים. משפחת המוצא מנתה הורים ושישה ילדים, כאשר המערער הוא בן הזקונים. כל אחיו של המערער נשואים ובעלי משפחות. התסקיר התייחס למשבר שפקד את המערער בעקבות פטירתו של אביו לפני כחמש שנים ממחלה קשה; ושירות המבחן התרשם כי פטירת האב היוותה גורם משברי משמעותי. קצינת המבחן התרשמה כי המערער "מכיר במעשיו, אולם מצמצם

במידה רבה מאחריותו להם, כאשר תולה בגורמים חיצוניים ובנאשם 1 את כובד האחריות למעשים". עוד התרשמה קצינת המבחן בהקשר זה, כי המערער "נוטה לטשטש חלקים בעייתיים בהתנהלותו ומצמצם מחומר", אם כי ייתכן שהדבר נעשה "באופן לא מודע במנגנוני הגנה מסוג רציונליזציה והדחקה לקשיים ובעיות אשר חווה בחייו". היא העריכה, כי ייתכן שהליך טיפולי ממושך "יוכל להביא להבנה מעמיקה של התנהלותו במהלך ביצוע העבירות, לסייע לו לבחון המניעים לכך ולהביא להפחתת הסיכון לעבריינות חוזרת". שירות המבחן התלבט בעניין ההמלצה, בין היתר לנוכח חומרת העבירות, ריבוי וביצוען בצוותא, כמו גם ההתרשמות מ"צמצום אחריותו" של המערער ביחס לחלקו בביצוע העבירות. עם זאת נתן שירות המבחן משקל לגילו הצעיר של המערער, היעדר עבר פלילי והכרה וחרטה. לאור האמור המליץ שירות המבחן, ככל שבית המשפט יראה לנכון לשקול גישה באפיק שיקומי - על הטלת ענישה מוחשית של מאסר לריצוי בעבודות שירות, בצד צו מבחן.

4. בנוסף הוגשה בבית-משפט קמא **חוות-דעת פסיכיאטרית**, מיום 7.6.16 מטעם ד"ר אורית אבנר. הפסיכיאטרית התרשמה שהמערער סובל מ"דיכאון בולט"; המתבטא, בין-השאר, בהפרעות בשינה, סגירות, בדידות וחוסר אונים. בנוסף התייחסה למחשבות אובדניות של המערער, ודברים שהשמיע בדבר אפשרות שיפגע בעצמו ככל שיידרש לשוב אל בין כותלי הכלא. היא המליצה בחוות-דעתה - **"אם אפשר, להחליף לו עונש מאסר לכל ענישה אחרת, כמו למשל עבודות שירות או דבר דומה"**, והוסיפה - **"אין לי ספק כי לא יוכל לשאת את עונש המאסר, קיים סיכוי סביר כי ינסה להתאבד [הוא] זקוק לטיפול תרופתי ופסיכולוגי עקב מצב דכאוני קשה"**.

5. בפרשת הטיעונים לעונש בערכאה קמא, ביקשה המשיבה להטיל על המערער מאסר בפועל לתקופה של 30 חודשים בצד מאסר על-תנאי ופיצוי למתלוננים. היא ביקשה לראות כל אחד מהאישומים כאירוע בפני עצמו, הואיל ומדובר בנפגעי עבירה שונים ובמעשי עבירה שבוצעו במועדים שונים. היא סברה כי מתחם הענישה ההולם לכל אחד מהאישומים הוא מאסר בפועל הנע בין שמונה חודשים לבין 24 חודשים.

ב"כ המערער ביקש, בבית-משפט קמא, לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהטיל על המערער מאסר שירות בעבודות שירות.

6. בגזר דינו קבע בית משפט קמא מתחם ענישה אחד לכל העבירות. לדבריו יש לראות את העבירות כ"אירוע אחד", שכן מדובר בתכנית עבריינית אחת, במהלך תקופה קצרה של כחודש ימים. נקבע כי מתחם העונש ההולם למעשי העבירה של המערער, נע בין 24 לבין 54 חודשי מאסר בפועל.

בקביעת המתחם, התייחס בית-משפט קמא לחומרת העבירות של גניבת רכב, הפוגעות בפרט ובחברה בכללותה, וציין כי למעשיו של המערער נודעת חומרה יתרה, מאחר ש"הנאשם היה חלק מחוליה עבריינית בה מספר חברים, אשר פעלה בריבוי מקרים, בתחכום רב, בעורמה ובמרמה, תוך שהנאשם הוא זה שטווה את הרשת ללכידתם של קורבנות העבירה, קנה את אמונם והביא אותם להפקיד בידיהם את אותם אמצעי ביטחון שנועדו למנוע את גניבת רכבם". בית-משפט קמא התייחס, באופן מיוחד, לאישום השביעי, שם "הפיל המערער בפח" אחד משכניו, ניצל לרעה את טוב לבו, ויזם גניבת רכב המיועד לשכנתו הנכה. נקבע כי אמנם המערער לא היה היוזם והמתכנן הראשי, אך הוא מילא "תפקיד מפתח בפעילות העבריינית". עוד התייחס בית המשפט למדיניות הענישה הנוהגת בעבירות דומות.

לגבי קביעת העונש המתאים בתוך המתחם, התייחס בית-משפט קמא להודאתו של המערער, תוך הסתייגות הנוגעת לנטילת אחריות חלקית בלבד; לנסיבותיו של המערער, אשר עמדו ברקע לביצוע העבירה, כעולה מתסקיר שירות המבחן ומטיעוני ההגנה; להיעדר עבר פלילי; לגילו הצעיר של המערער; ולנזקים שייגרמו למערער כתוצאה מההרשעה ומהעונש שיוטל עליו. בתחשב במכלול הנסיבות, גזר בית המשפט את דינו של המערער בתחתית מתחם הענישה, כמפורט לעיל.

עניינם של המעורבים האחרים

7. דינו של קנפו, נאשם 1, נגזר ביום 2.10.2017, למאסר בפועל למשך 28 חודשים ולעונשים נלווים, לאחר שנקבע כי הפער במתחם העונש ההולם בעניינם של שני הנאשמים אינו גדול.

בעניינו של קנפו, הוגשו ערעורים הדדיים של קנפו ושל המדינה על גזר הדין (עפ"ג 31235-11-17; ועפ"ג 31201-11-17), וביום 19.2.2018 הוחזר הדיון לבית-משפט קמא, לשמיעת ראיות לעונש בסוגיה שעלתה בערעור, במהלך דיון חסוי, ולגזירת עונשו של קנפו מחדש. טרם ניתן גזר דין חדש בעניינו.

8. על אטרש נגזרו, ביום 22.11.2017, מאסר בפועל למשך 32 חודשים ורכיבי ענישה נלווים.

אטרש הגיש ערעור על גזר הדין (עפ"ג 56999-12-17). פסק הדין ניתן במקביל לפסק הדין בעניינו של המערער, וערעורו נדחה.

טענות הצדדים בערעור

9. ב"כ המערער טוען, כי בית-משפט קמא טעה "באי התייחסות לחוות דעת פסיכיאטרית". לטענתו, על פי חוות הדעת, המערער הנו במצב דכאוני בולט, הוא מצוי בחרדה ובחוסר אונים, וחושב על אפשרות להתאבד. לדבריו, המומחית קבעה כי המערער לא יוכל לשאת עונש מאסר; כי קיים סיכוי סביר שיתאבד; וכי המערער זקוק לטיפול תרופתי ופסיכולוגי עקב מצב דיכאוני קשה. לטענת ב"כ המערער, בית משפט קמא לא התייחס בגזר הדין כלל לחוות הדעת. נטען כי חוות הדעת מצדיקה סטייה לקולה ממתחם העונש ההולם.

עוד נטען, כי טעה בית-משפט קמא בקביעתו כי תסקיר שירות המבחן אינו מלמד שסיכויי השיקום של המערער הינם בעלי סבירות ממשית וגבוהה, במידה המצדיקה סטייה ממתחם העונש ההולם.

בנוסף טוען ב"כ המערער, כי המערער קיבל אחריות מלאה למעשיו, וכי טעה בית המשפט בקביעתו כי המערער צמצם במידה רבה מאחריותו.

ב"כ המערער טען לגבי מעשיו של המערער כמפורט באישום השביעי - לדבריו המערער ניסה למנוע אובדן מסמכים חשובים שהיו ברכב הגנוב.

גם לגבי חלקו של המערער בעבירות, טוען בא כוחו כי נפלה טעות בגזר הדין. לטענתו, הקביעה כי המערער מילא תפקיד מפתח בפעילות העבריינית, סותרת את הקביעה לפיה המערער לא היה היוזם או המתכנן של המעשים. נטען כי המערער נגרר לביצוע המעשים וכי קיבל תמורתם סכומי כסף קטנים ביחס למעורבים האחרים, ובכך יש כדי להעיד על חלקו השולי של המערער בעבירות.

נטען כי גם בקביעת העונש בתוך המתחם, לא נתן בית-משפט קמא ביטוי הולם לנסיבות המקלות.

10. ב"כ המשיבה ביקשה לדחות את הערעור.

לגבי מצבו הנפשי של המערער, כעולה מחוות הדעת הפסיכיאטרית, טענה כי יש להעביר את חוות הדעת לידי שב"ס, כדי שהמערער יטופל במאסר כנדרש.

לגבי קביעת בית-משפט קמא כי המערער לא קיבל אחריות מלאה, ציינה כי הדבר עולה מתסקיר שירות המבחן.

אשר לחלקו של המערער במעשים, טענה כי אמנם המערער לא היה המתכנן ולא היה היוזם, למעט לגבי האישום השביעי, אך יש לו תפקיד מרכזי, הוא דמות מפתח, הוא נמצא "במעגל הפנימי" ומעשיו דורשים תעוזה. לדבריה, לא ניתן היה לבצע את המעשים בלעדיו.

דין והכרעה

11. לאחר בחינת טיעוני הצדדים, הגענו לכלל מסקנה כי דין הערעור להידחות.

כלל הוא כי ערכאת הערעור לא נוטה להתערב בעונש שנגזר על ידי הערכאה הדיונית, אלא במקרים חריגים בהם נפל פגם מהותי בגזר הדין או כאשר העונש שנקבע סוטה באופן בולט ממדיניות הענישה המקובלת במקרים דומים (ראו, למשל: ע"פ 7804/16 ואח' אחמד ברגיטי ואח' נ' מדינת ישראל (5.6.2018); ע"פ 1405/18 משה בזק נ' מדינת ישראל (7.6.2018); ע"פ 5934/18 פלוני נ' מדינת ישראל (17.4.2018); ע"פ 3159/17 פלוני נ' מדינת ישראל (21.3.2018)).

בענייננו, לא מצאנו כי מדובר במקרה חריג שבו נפלה טעות מהותית בגזר-הדין, או שהעונש שנגזר סוטה באופן קיצוני מרמת הענישה הראויה, באופן המצדיק את התערבות ערכאת הערעור.

מעיון בגזר הדין, עולה כי בית-משפט קמא הביא בחשבון את כל השיקולים הרלבנטיים בעניינו של המערער.

המערער היה שותף לשורה של מעשי מרמה וגניבת כלי רכב, כמפורט לעיל. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, המערער לא היה הוגה הרעיון, אך לאחר שנאשם 1 פנה אליו והציע לו להצטרף לקושרים ולקחת חלק בקשר, תמורת תשלום, הסכים המערער לכך. חלקו של המערער במעשים משמעותי - המערער הוא שפנה לבעלי כלי הרכב שאותם ביקשה החבורה לגנוב; הוא ששכנע את בעלי הרכבים לתת בידיו את מפתחות כלי הרכב ואת הקודים המנטרלים את קודן כלי הרכב; הוא זה ששכפל את המפתחות והעביר לאחרים את המפתח והקוד; הוא זה שמעל באמון בעלי כלי הרכב פעם אחר פעם, והונה אותם; לעיתים המערער הוא שאיתר את כלי הרכב, אשר נגנבו לאחר מכן. והכל נעשה עבור בצע כסף.

מבלי להיכנס לשאלה אם היה מקום לקבוע מתחם עונש נפרד לכל אחד מהאירועים, או מתחם אחד לכולם יחד - המתחם שקבע בית-משפט קמא, בנסיבות העניין, אינו מחמיר כלל וכלל.

אשר לעונש בתוך המתחם - בית-משפט קמא גזר על המערער עונש בתחתית המתחם, בהתחשב בגילו הצעיר של המערער, בהודאתו ובהיעדר הרשעות קודמות, ולאחר שמצא כי אין מקום לחרוג מן המתחם לקולה. על אף קביעה כי המערער לא קיבל אחריות מלאה למעשיו, כעולה מתסקיר שירות המבחן, לא החמיר בית המשפט בעונשו של

המערער, וכאמור, גזר דינו בתחתית המתחם.

אשר לטענת ב"כ המערער, לפיה היה מקום לחרוג לקולה מהמתחם - לא מצאנו כי נפלה טעות בהחלטת בית המשפט לעניין זה.

במהלך הדיונים בבית-משפט קמא, היה המערער בקשר עם שירות המבחן, במסגרת צו פיקוח מעצרים, הוא השתתף בקבוצה טיפולית לעצורי בית, ושירות המבחן התרשם כי הוא מכיר במעשיו אך הוא מצמצם במידה רבה מאחריותו להם. קצינת המבחן ציינה כי **"ייתכן וקיימת אצל י יכולת להירתם מתהליך טיפולי ייעודי בתחום המרמה"**, וכי **"ייתכן ותהליך טיפולי ממושך יוכל להביא להעלאה למודעות לתכנים כואבים מחיי ו לסייע לו בהתמודדות אדפטיבית עמם. כן אנו מעריכים כי תהליך טיפולי ייעודי יוכל להביא להבנה מעמיקה של התנהלותו במהלך ביצוע העבירות, לסייע לו לבחון המניעים לכך ולהביא להפחתת הסיכון לעבריינות חוזרת"**. עם זאת, קצינת המבחן התלבטה לגבי ההמלצה, שכן התרשמה מ**"יכולת מסויימת להירתם מתהליך טיפולי"**.

מן האמור בתסקיר שירות המבחן, עולה כי המערער עבר הליך טיפולי, אך לא מדובר בשיקום משמעותי יוצא דופן, המצדיק חריגה לקולה ממתחם העונש ההולם.

אשר לחוות הדעת הפסיכיאטרית שהוגשה - מדובר בחוות דעת מחודש יוני 2016,

סמוך לאותה תקופה חזר המערער לעבודה חלקית, ובמקביל הוא לומד בישיבה. במקביל השתתף המערער בקבוצה טיפולית בשירות המבחן. קצינת המבחן לא ציינה כי היא מתרשמת ממצב נפשי חריג, לא נטען כי מאז חוות הדעת המשיך המערער בטיפול פסיכולוגי או פסיכיאטרי, וכי הוא נוטל כיום טיפול תרופתי, ומעבר לאמור בחוות הדעת, מלפני שנתיים, אין אינדיקציה למצב נפשי שאינו מאפשר ריצוי עונש מאסר בפועל, במידת הצורך במסגרת מב"ן.

12. סיכומו של דבר - לא מצאתי כי יש מקום להתערב בגזר הדין, ודין הערעור להידחות.

**רבקה פרידמן-פלדמן,
שופטת**

סגן הנשיא י' נועם:

אני מסכים לפסק-דינה של חברתי, השופטת ר' פרידמן פלדמן.

יורם נועם, סגן נשיא

השופט א' אברבנאל:

את מעשיו של המערער ניתן לראות כאפיזודה קצרה וחד-פעמית, שבה במשך כשבועיים ביצע את העבירות. אין חולק, כי אף שחלקו בעבירות היה משמעותי, היוזמה להן הייתה של אחרים והם שהפיקו את עיקר טובת ההנאה מהן, וכי המערער נהנה מ-2,000 ₪ בלבד לכל רכב גנוב.

את העבירות ביצע המערער על-רקע משבר נפשי קשה שחוזה בעת גסיסתו של אביו ובתקופה שלאחר מותו. מדובר באירוע חריג בחייו של המערער - "בגיר-צעיר" כבן 20, שמעשים אלה אינם מאפיינים אותו. מנתונים שהובאו בתסקיר עולה, כי למעט אפיזודה זו מנהל המערער אורח חיים נורמטיבי. מנהל בית-הספר שבו למד ומעסיקו הופתעו ממעורבותו בפלילים ותיארו אותו כצעיר נורמטיבי וחיובי. עתה מתכנן המערער את המשך עתידו ובין היתר הוא צפוי בקרוב להקים משפחה.

זאת ועוד, מחוות דעת פסיכיאטרית שהגיש המערער עולה, כי מאז מות אביו הוא סובל מדיכאון; כי חווית המעצר בתיק זה הייתה טראומטית עבורו במידה חריגה; וכי קיים חשש של ממש מפגיעה עצמית אם יוטל עליו מאסר בפועל. השאלה העולה בערעור זה היא, האם בשל הנסיבות האמורות נכון לחרוג לקולה ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום. לא בלי התלבטות הגעתי גם אני למסקנה, כי נוכח ריבוי העבירות, חומרתן, הפגיעה באמונם של אחרים לצורך ביצוען והנזק הכלכלי הרב שגרמו, צדק בית-משפט קמא כשדחה טענה זו והחליט שלא לחרוג לקולא ממתחם העונש ההולם.

אשר על כן, אני מצרף את דעתי לדעתם של חברי.

אלי אברבנאל, שופט

הוחלט לדחות את הערעור.

על המערער להתייצב לריצוי עונשו ביום 6.9.18 בשעה 10:00 בבית המעצר "ניצן" שבמתחם כלא "איילון", ולאחר התייצבותו הוא יועבר מיידית למב"ן, לשם בדיקת מצבו הנפשי וקביעת מקום המאסר (לרבות אמצעי פיקוח והשגחה, ככל שהם נדרשים), זאת על-רקע חוות דעת הפסיכיאטרית, בדבר חשש מפגיעה אובדנית.

ב"כ המערער ישלח לשב"ס את כל המסמכים הרלבנטים, בעניין מצבו הנפשי של המערער, קודם למועד התייצבותו של המערער לריצוי המאסר.

מזכירות בית המשפט תודיע לבאי כוח הצדדים טלפונית על מתן פסק הדין ותמציא להם עותקים ממנו.

מזכירות בית המשפט תמציא עותקים מפסק הדין לשירות המבחן, לשב"ס (לנציבות שב"ס, למפקד כלא "איילון" ולמפקד מב"ן), ותשומת לבם של גורמי שב"ס מופנית לאמור בסיפא לפסק הדין.

ניתן היום, ט"ו בתמוז תשע"ח, 28 ביוני 2018, בהיעדר הצדדים (על-פי הסכמתם).

אלי אברבנאל, שופט

רבקה פרידמן-
פלדמן, שופטת

יורם נועם, סגן נשיא